

Det er formentlig denne subsidiære skolepligt til det 15. år, der hentydes til i det ovenfor nævnte skema over undervisningspligtens længde.

Efter hvad der er oplyst for mig ved mit studieophold i Norge i 1954, anvendes denne subsidiære undervisningspligt til 15 år meget lidt. I den foran nævnte årsberetning for Oslo oplyses (tabel III c), at samtlige normalskoler kun har 1,1 pct. af elever, der tilhører årgangen 14—15 år, og kun 0,03 pct., der tilhører årgangen 15—16 år. Det bemærkes, at de elever, der således tilbageholdes i skolen udover 14 års alderen, ikke er samlet i en særlig 8. klasse, men forbliver som omgængere i 7. klasse.

Årsagen til at det 8. skoleår anvendes så lidt, er, efter hvad der er oplyst for mig, den, at en ungdomsskole for de 14—17-årige indførtes ved lov af 8. november 1946, den såkaldte *Framhaldsskole*.

Denne er beregnet for de elever, der ikke på anden måde får en fortsat skolegang: (i realskoler, gymnasier eller lærlingskoler, hvilke sidste hører ind under undervisningsdepartementet som et led i det almindelige skolevæsen).

Formålet for framhaldsskolen angives således: „..... at fremme almindelsen og karakterudviklingen hos eleverne, forberede dem til deres livsgerning og søge at gøre dem til dygtige mennesker både åndelig og legemlig“.

I princippet er den frivillig, både for kommunerne og eleverne. Dog har de kommuner, der ønsker det, ret til at gøre deltagelsen obligatorisk i indtil eet år for de elever, der ikke får anden fortsat skolegang (jfr. Stortingsmelding nr. 9, 1954, pag. 42). Det kan ikke ses af statistikken, om nogen kommune overhovedet har benyttet sig af denne ret. Oslo har det i hvert fald ikke.

Framhaldsskolen kan været indtil 2-årig med fuldtidig skolegang, eller 3-årig med deltidig skolegang nogle timer om dagen eller om aftenen. Et kursus skal for at blive anerkendt omfatte mindst 432 timer og kan højst være på 1 254 timer om året, d. v. s. strække sig over fra 12 til 35 uger.

Hvor stor en procentdel af en folkeskoleårgang der fortsætter i framhaldsskolen, hvad folketingsudvalget ønsker oplyst, kan man kun ved en skønsmæssig beregning

gøre rede for, da der ikke foreligger tabeller herover i den officielle statistik.

Efter det samlede elevtal i den 7-årige folkeskole, der i 1954 opgives til følgende: (jfr. skolestatistik udg. af kirke- og undervisningsdepartementet)

i bygderne	231 577 elever
i byerne	75 626 elever
ialt	<u>307 203 elever.</u>

En årgang skulle blive $\frac{1}{7}$ heraf, d. v. s. ca. 44 000.

Framhaldsskolen fik i det følgende år følgende elevtal:

	1-årige skoler	2-årige skoler
i bygderne...	15 884 elever	309 elever
i byerne.....	1 270 —	3 559 —
i hele riget...	<u>17 154 elever</u>	<u>3 858 elever.</u>

Forudsat at de 17 154 elever i de eet-årige skoler alle tilhørte den årgang, der gik ud af skolen dette år, og at de to trediedele af eleverne i de 2-årige skoler gik i disse skolars første klasser (statistikken viser, at der er dobbelt så mange elever i 1. klasse som i 2. klasse), skulle der være en tilgang til framhaldsskolen på ca. 19 226 elever af den årgang, der er udgået af folkeskolen, d. v. s. ca. 45 pct. af de ca. 44 000, som en årgang folkeskoleelever udgør. Dette er dog kun en rent skønsmæssig beregning.

En autoritativ beregning foreligger for Oslos vedkommende (Innst. S. nr. 162 fra kirke- og undervisningsdepartementet 1954, pag. 327):

Herefter fordelte de 14-årige sig i efteråret 1953 således:

i framhaldsskolen.....	36,0 pct.
i real- og gymnasier.....	57,2 -
i andre skoler.....	2,2 -
uden videre uddannelse.....	4,4 -

Som nævnt i min tidligere redegørelse synes der ikke at være stemning for at gå bort fra systemet med en 7-årig udelte folkeskole. Det i 1947 nedsatte udvalg til gennemdrøftelse af skoleordningen (Samordningsnævnet) havde heller ikke til opgave at stille forslag om nogen ændring heri, hvorfor ingen af dets 19 publikationer omhandler noget systemskifte. Dog har nævnet i sin „Sammenfatning og udsyn“